

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj: 58 0 Rs 204197 21 Rsž
Mostar, 27. 3. 2023. godine

Kantonalni sud u Mostaru, u vijeću sastavljenom od sudija: Zorana Krtalića, predsjednika vijeća, Tatjane Mijatović i Nade Hamović-Kovačević, članova vijeća, u parničnom postupku tužioca Nike Teklić, sina Ive, Splitska ul. broj 22, Livno, koga zastupaju punomoćnici iz advokatskog društva „Gavran“ d.o.o. Rastovača polje, Posušje, protiv tuženog d.d. „Ceste“ Mostar, Ul. Ante Starčevića b.b, Mostar, koga zastupaju punomoćnici iz advokatskog društva „Tvrtković“ d.o.o. Mostar, radi isplate novčanih potraživanja iz radnog odnosa, v.sp. 52.626,54 KM, a po protivtužbi radi utvrđenja ništavosti ugovora, v.sp. 31.000.00 KM, odlučujući o žalbi tuženog na presudu Opštinskog suda u Mostaru broj 58 0 Rs 204197 18 Rs od 11. 5. 2021. godine, na sjednici vijeća održanoj 27. 3. 2023. godine, donio je:

PRESUDU

Žalba tuženog se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom u stavu I tuženi je obavezan da tužiocu isplati naknadu plate u visini plate koju bi ostvario da je radio za period od 1. 4. 2016. godine do povratka na posao 1. 2. 2019. godine u iznosu od 39.469,91 KM, sa mjesečno određenom zakonskom zateznom kamatom, a u 2. stavu da za isti period za tužioca uplati Federalnom zavodu PIO doprinose u iznosu od 13.156,63 KM i dostavi podatke potrebne radi ostvarivanja prava tužioca iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Tuženi je obavezan da tužiocu nadoknadi parnične troškove u iznosu od 5.763,35 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate.

U stavu II odbijen je protivtužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrdjuje se da je ništav član 9. Ugovora o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima v.d. izvršnog direktora za održavanje broj: 1011-1/12 od dana 30.05.2012. godine koji glasi:

„(1) S istekom dužnosti iz članka 2. ovog ugovora, v.d. izvršnom direktoru ne prestaje radni odnos u Društvu, nego samo dužnost koju je obavljao, te će biti raspoređen u društvu na druge poslove prema njegovim stručnim i radnim sposobnostima.

(2) U slučaju raspoređivanja na druge poslove u skladu sa stavom 1. ovog člana pripada mu plata radnog mjesta na koje je raspoređen.“, dok ostali dijelovi ugovora ostaju na snazi, što je tužitelj/protutuženi dužan priznati i trpjeti kao posljedicu ove presude.

Dužan je tužitelj/protutuženi nadoknaditi tuženom/protutužitelju troškove ovog postupka sa zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja presude pa sve do konačne isplate”.

Blagovremenom žalbom tuženi pobija prvostepenu presudu u cjelosti, zbog povrede odredaba postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi pravne odredbe za koje smatra da ukazuju na osnovanost protivtužbenog zahtjeva i da kod zasnivanja radnog odnosa tužioca nije ispoštovana zakonska procedura, da je obrazloženje Kantonalnog suda iz presude 58 0 Rs 151947 17 Rsž 3 od 14, 9, 2018. godine nedopušteno i kontradiktorno, da prvostepeni sud nije cijenio činjenice iz završnog izlaganja tuženog, prigovara ocjeni iskaza svjedoka koja je suprotna ocjeni samog žalioaca, smatra da se sa direktorom ne može zasnovati radni odnos, da se ne može primijeniti odredba čl. 11. Pravilnika o radu. Nejasno se pominje zapisnik sa 3. i 4. sjednice Uprave društva i izjave svjedoka uz tvrdnju da je nešto apsolutno diskriminatorno i suprotno osnovnim načelima ZPP-a. Zbog nestručnosti osporava nalaz i mišljenje vještaka na osnovi kojeg su utvrđene naknade iz tužbenog zahtjeva. Predlaže da se žalba uvaži i prvostepena presuda preinači tako da se odbije tužba, ili da se ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Tužilac je odgovorio na žalbu.

Tuženi se izjasnio na odgovor na žalbu sa zahtjevom da mu se nadoknade troškovi sastava izjašnjenja na odgovor na žalbu.

Ispitujući pobijanu odluku u okviru žalbenih navoda i razloga na koje sud pazi po službenoj dužnosti u smislu čl. 221. Zakona o parničnom postupku¹ (dalje: ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci radi sljedećeg:

Iz spisa proizilazi kao nesporno:

- da je odlukom nadzornog odbora tuženog broj NO-2-6/12 od 4. 4. 2012. godine tužilac imenovan za v.d. izvršnog direktora tuženog na 6 mjeseci;
- da su tužilac i tuženi 30. 5. 2012. godine zaključili ugovor broj: 1011-1/12 o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima v.d. izvršenog direktora za održavanje (dalje: Ugovor) na mandat do izbora novog izvršnog direktora društva, a najduže na period od 6 mjeseci počevši od 4. 4. 2012. godine (čl. 2), kojim je u čl. 9. ugovoreno da istekom dužnosti iz čl. 2. ugovora v.d. izvršnom direktoru ne prestaje radni odnos u društvu, nego samo dužnost koju je obavljao, te će biti raspoređen u društvu na druge poslove prema njegovim stručnim i radnim sposobnostima, te da mu u slučaju raspoređivanja na druge poslove u skladu sa stavom 1. ovog člana, pripada plata radnog mjesta na koje je raspoređen;
- da je odlukom nadzornog odbora tuženog broj NO-21-2/14 od 31. 3. 2014. godine tužilac razriješen dužnosti v.d. izvršnog direktora za održavanje iz razloga što mu je mandat istekao dana 5. 10. 2012. godine;
- da je presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 0 Rs 151947 17 Rsž 3 od 14. 9. 2018. godine utvrđeno da tužiocu kod tuženog nije prestao radni odnos te je, slijedom prednjeg utvrđenja tuženom naloženo da tužiocu uspostavi radno pravni status sa svim zakonskim pravima i obavezama iz radnog odnosa, rasporedi ga na odgovarajuće radno mjesto u skladu sa njegovom stručnom spremom i radnim sposobnostima, isplati mu naknadu plate za period od 1. 4. 2015. do 31. 3. 2016. godine i uplati dužne doprinose na platu i iz plate po osnovu penzionog i invalidskog osiguranja uz obavezu popunjavanja i dostavljanja zakonskog obrasca;

¹ „Službene novine Federacije BiH”, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

- da su u postupku prinudnog izvršenja navedene presude Kantonalnog suda 1. 2. 2019. godine tužilac i tuženi zaključili ugovor o radu na radnom mjestu saradnika za razvoj sa koeficijentom 2,7.

Prvostepeni sud smatra da je nadležan, da se ne radi o litispedenciji, jer je u postupku broj 58 0 Rs 151947 17 Rs tuženi povukao tužbeni zahtjev kakav je postavio i u ovoj protivtužbi, a da je sporno da li je ništav član 9. Ugovora o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima i da odluka o tužbenom zahtjevu zavisi od osnovanosti protivtužbenog zahtjeva.

Iznoseći prednji zaključak prvostepeni sud je zanemario da se osnovanost tužbenog zahtjeva zasniva na pravosnažnoj presudi kojom je utvrđeno da je tužilac u radnom odnosu kod tuženog i da tuženi treba da ga rasporedi na odgovarajuće radno mjesto u skladu sa njegovom stručnom spremom i radnim sposobnostima, a ne na Ugovoru o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima, koji je cijenio drugostepeni sud u postupku broj 58 0 Rs 151947 17 Rsž 3, ne našavši da je ništava bilo koja njegova odredba.

Nema mjesta da se u ovoj parnici raspravlja o ništavosti čl. 9. Ugovora, jer bi se utvrđenjem ništavosti poništilo pravno dejstvo presude Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 0 Rs 151947 17 Rsž 3 od 14. 9. 2018. godine i tužilac bi izgubio pravo da nakon prestanka mandata v.d. direktora bude raspoređen kod tuženog na druge poslove prema njegovim stručnim i radnim sposobnostima sa platom radnog mjesta na koje je raspoređen.

Tuženi u stvari traži da se u ovom postupku preispita pravilnost presude Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 0 Rs 151947 17 Rsž 3 od 14. 9. 2018. godine, na šta nedvosmisleno ukazuje riječima da je „obrazloženje presude nedopušteno i kontradiktorno“. Svi žalbeni navodi vezani za osnovanost protivtužbenog zahtjeva neosnovani su, jer se radi o činjenicama kojima je tuženi osporavao tužbeni zahtjev u postupku broj 58 0 Rs 151947 17 Rs, a koje su u tom postupku preispitane.

Pravosnažna odluka vezuje sud i stranke i može se preispitivati samo u istom postupku, a mimo toga je isključena mogućnost preispitivanja, mijenjanja i preinačavanja sadržaja pružene pravne zaštite i obaveze koja je presudnom određena, koju tuženi mora da ispuni dobrovoljno ili prinudno.

Sporno je da li je potraživanje tužioca osnovano obzirom na iznos koji je utvrđen finansijskim vještačenjem.

Vještak je obračun radio primjenom koeficijenta 2,9, što odgovara predloženim okolnostima vještačenja i obračunu koji je rađen u postupku 58 0 Rs 151947 17 Rs za period od 1. 4. 2014. do 31. 3. 2016. godine, za radno mjesto „stručni saradnik 2“. Tuženi nije prigovorio okolnostima vještačenja, niti u žalbi obrazlaže da navedeno radno mjesto ne odgovara stručnim i radnim sposobnostima tužioca. Obračun naknade plate i doprinosa urađen je za period od 1. 4. 2016. godine do 1. 2. 2019. godine, prije vraćanja tužioca na posao, zbog čega mu i pripada naknada plate, a ne plata (čl. 106. st. 2. b. Zakona o radu²), pa okolnost što nakon vraćanja na posao, tj. nakon spornog perioda, tužilac ima pravo na platu sa koeficijentom obračuna 2,7, ne utiče na raniji period.

Zbog navedenog, primjenom čl. 226. ZPP donesena je odluka kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Zoran Krtalić

² „Službene novine Federacije BiH“, broj 62/15

KANTONALNI SUD U MOSTARU

Broj: 58 0 Rs 204197 21 Rsž

Mostar, 27. 3. 2023. godine

Predsjednik vijeća: Zoran Krtalić

Članovi vijeća: Tatjana Mijatović

Nada Hamović-Kovačević
